

Kopszohiládeszi versek

2. Elégia

Tervezte: füstté könnyíti élete törvényeit. A Nap merőlegesen a tengerre állt. És e fölfelé örvénylő tengelyen a tárgy égre húzott fel, felfelé. Nézte fegyelmезetten és hallgatott, mint aki régóta várna. Valamire (Hofberg Lilire – füst fátylát csavarintja izmos combjain által). Amikor elindult is tudta, így lehet. Majd akár az asszony, aki falnak fordulva kínálta fel neki nyirkos ölét (hátról csak baszni hagyja magát az ember lánya), halkan felsikoltott mégis. Uszonyok lebegtek a horizont szélein, zöld uszonyok a kék szalvétás asztalon. Füvektől volt keserű a szája íze, nem érezte a széllel támadt hűvös permetet. Szoborként vízionálta lényét. Szoborként tartotta magát saját tenyerén, emelte a súlytalanná kékült monst-rumot. Még voltak állatok is, a kígyó tarka hasát mutatta feléje. És mind a többi állat, a fürj, a panda-róka, a zöld madár az olajfa hegyén, a páncéljába szorult teknős, krokodil csattogtatta rá a pófáját, s a számár, a bogáncsos, a papírból kivágott állat. A combjain által. És ott a tulajdon tenyerén, az égből leverődő fényben, csak hunyorogva, megérteni vélte: hol vétette el. És már azt is sejtette, talán, mikor.

Ekkor kezdett feleslegessé válni a húsa, a bőrébe préselt romlandó kiterjedés. Homokba merülő lábát bámulta, ha ilyen könnyen, ha a földi létet kísérő látványvilágtól ilyen könnyedén... félmeztelen nők lihegték szerte a partokon, akháj asszonyok várták hazatérő harcosaik. Az undor kiáltásként verődött szét szája összes szegletében. Mossa tenger, vér, messzi fegyvereken virrad a birodalom fénye. Elhatározása kínozni kezdte, mint holmi viszketés. Szenvedett, hiába látta az éjszakákra függesztett máglyák fényét. Könnyed léptekkel közeledett hozzá, tenyerét előrenyújtva, hogy fölfogja a nyálát, váladékait összegyűjtse, mégha a könnyeit kell fölemelnie is. Meggörnyedve ekkora jóság láttán, hallgatta a benne nyűszítő állatot. Telek emlékét rendezgette ilyenkor, a kielégülés párás lenyomatait próbálta meg azonosítani, hiába. Nagy volt már az Isten, ha el tudta képzelni halottnak, akkor az. »Legalább ne egyedül ennyire lenne!« Ismeretlenné szürkültek a valakivel fölvert hajnalok, melyek egyikén, hajdan, a tárgy ott hevert. Keze akkor még nem ütközött folyton-folyvást üveglapoknak. Útját nem kísérte reszketés. Könnyed léptei végül nem fogják elérni, már világos volt, ha érhető nem is lehetett. Duzzadt mellei anakronisztikusan ragyogtak a táj rettenetes fényzuhatagában. Füstté lenni, akkor, ott. Szétvagdalni a büntudat kötelékeit, leválni a halottá deresedő rendszerekről. Utánanyúlt, de keze átütött a testén, mintha füstön át, mintha a délibábra emelne kezét. Kopszohiládesz fürdött a földön túli fényben. Az áldozat fölmutatása egyre messzebb és messzebb távolodott, leánderek zümmögtek körül a hallgatását. Egy víz fölé nyúló, robajló sziklán ágyéka fölfakadt – kiejtette hóna alól a fölforrósodott sakktáblát. A szavak mégsem találtak a szájába vissza. Így a gyűlölködőket sem érthette többé. Üres tekintettel hallgatta hát reáfröcskölő átkaik. Ha lehet, egy mosoly. Valami titkos. Elnyomhatatlan. A szája szegletén. Akár a megmozdított víz árnyéka, még ottmaradt. Majd kellő mozdulat születik meg ebből, a kiszenvedett rend, ha elengedhetetlen lennie. A jövő személytelennek tűnt fel, és már (de

mily szomorú!) zenétlennek is. Aki nincs sehol, ő, majd oda-
ér mindenhová. Bólintott a szobor, a szája szeglete, őrizte,
ahogy ígérve volt. Vízen úszott az áldozat, lágy volt és az volt
emlékeikben a mása. Nézett a tárgy után, várta a fölfele pör-
gő káprázat választát. Válasz lehet a csönd is, ha úgy akarja.
De már semmiről sem szólt benne a várakozás. Persze,
igen, a falnak forduló asszony, akkorott, háttal, bal combját
ahogy emeli öntudatlan. Háttal az éjszakának. És lágyan.
Tervezte: könnyít élete terhein. Nézte a hullámozó alkonyban
vergődő hajókat. Halála lehetne csak ennél egyszerűbb. Ha
megértenék... Hogy legalább a jelentése nyilvánvaló
lehessen. (A fölfordult kutyát ahogy elkaparják) Istennel
lenne még, ha, lenne beszéde. Ha lenne. Vízre szakadó
hegyoldalakon időznek az árnyak. Egyikük akár az is lenne
még. Füstté hogyan, ha lehetne? Könnyíteni. Háza ha volt,
hát otthona nincsen. Álmából kiszédült, üzenet várta: nincs
oda visszatérés. Szembogarát kettészelte a váratlan ra-
gyogás. Innentől már csak talány, meddig tart az utazás, s
honnantól egy szétbomló élet lényege. »Tapadj a falhoz, akár
a borostyán!« Ha szólítja, még mindig összerendezzen. Össze-
rándulnak benne a könnyű firhangok. Néz, de már a lát-
ványnak háttal. Visszafelé lát, akár

Budapest

Zalán Tibor